

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

МЕДИЦИНА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ З
ОСНОВАМИ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів вищої освіти 1 курсу денної форми здобуття освіти
Освітньої програми «Терапія та реабілітація»
Спеціальності 227 «Терапія та реабілітація»
Спеціалізації 227.01 «Фізична терапія»
Галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

Інформація про викладача

ЖАБОТИНСЬКА
Наталія
Володимирівна

доцент
кафедри
фармакології
та клінічної
фармації,
кандидат
медичних
наук, доцент

stud4pharm@gmail.com
il.com

<https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/zhabotinska-natalija-volodimirivna/>

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра фармакології та фармакотерапії
- 2. Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Куликівська, 12, (057) 706-30-69.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/>
- 4. Консультації :** відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри фармакології та клінічної фармації (за посиланням <https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/графік-поточних-консультацій/>).
- 5. Анотація освітнього компонента:** освітній компонент «Медицина надзвичайних ситуацій з основами тактичної медицини» є обов'язковим для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», освітньої програми «Терапія та реабілітація». Основними завданнями освітнього компонента «Медицина надзвичайних ситуацій з основами тактичної медицини» є формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь та навичок щодо принципів оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при різних типах ушкоджень; основ організації ліквідації наслідків та запобігання розвитку надзвичайних ситуацій, організації і порядку проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення та військовослужбовців. Семестровий контроль – семестровий диференційований залік.
- 6. Мета викладання освітнього компонента:** є формування у здобувачів вищої освіти визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність надавати домедичну допомогу за умов надзвичайних ситуацій і військових дій, розуміти основи тактичної медицини.
- 7. Компетентності відповідно до освітнього компонента:**
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):
 - ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 - ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 - ЗК 04. Здатність виявляти та вирішувати проблеми.
 - ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
 - ЗК 07. Здатність працювати автономно.
 - ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 05 Здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій і військових дій, розуміти основи тактичної медицини.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРфт 02. Уміти вибирати й аналізувати інформацію про стан пацієнта.

ПРфт 06. Визначати рівень психомоторного й фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.

ПРфт 14. Проводити самостійну практичну діяльність.

ПРфт 19. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах в умовах військового часу; вибирати методи та засоби збереження життя.

9. Статус освітнього компонента: обов'язковий

10. Пререквізити освітнього компонента: вивчення освітнього компонента «Медицина надзвичайних ситуацій з основами тактичної медицини» спирається на базові знання, здобуті здобувачами вищої освіти під час вивчення таких освітніх компонент на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Долікарська медична допомога у невідкладних станах»; «Нормальна анатомія людини»; «Нормальна фізіологія людини», «Військова підготовка»; на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Основи соціальної реабілітації».

11. Обсяг освітнього компонента: 3,0 кредити ЄКТС, 90 годин, з них 38 година аудиторних занять: 8 години – лекції, 30 годин – практичних занять; 52 годин самостійної роботи.

12. Організація навчання:**Методи навчання:**

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео-матеріали;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;
- *проблемне викладання:* Brainstorming – метод «мозкового штурму»; Case-based learning – метод кейсів;
- *частково-пошуковий метод:* Game-based learning – ігрові методи навчання (ділові ігри); Team-based learning – метод роботи в малих групах;
- *дослідницький метод:* Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей

Зміст освітнього компонента:**Змістовий модуль 1. Медицина надзвичайних ситуацій**

Тема 1. Медицина надзвичайних ситуацій як освітній компонент. Поняття про надзвичайні ситуації. Надзвичайні ситуації природного характеру та соціально-політичного характеру, їх медико-санітарні наслідки.

Тема 2. Надзвичайні ситуації техногенного характеру, їх медико-санітарні наслідки.

Тема 3. Аварії на радіаційно небезпечних та хімічних об'єктах, їх медико-санітарні наслідки.

Тема 4. Правові основи Державної служби медицини катастроф.

Тема 5. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій.

КЗМ 1

Змістовий модуль 2. Основи тактичної медицини

Тема 6. Тактична медицина як освітній компонент. Алгоритм надання домедичної допомоги MARCH.

Тема 7. Кровотечі. Методи тимчасової їх зупинки в бойових умовах. Поняття про крововтрату. Шок. Надання домедичної допомоги за алгоритмом MARCH.

Тема 8. Порушення прохідності дихальних шляхів. Надання домедичної допомоги за алгоритмом MARCH.

Тема 9. Види ушкоджень у бойових умовах. Надання домедичної допомоги за алгоритмом MARCH.

Тема 10. Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат в бойових умовах. Організація та проведення переміщення пораненого.

КЗМ 2

Семестровий контроль: диференційований залік.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе вивчення додаткових матеріалів до тем 3, 10 освітнього компонента, які не увійшли до аудиторних занять, та виконання завдань з цих тем з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:*Поточний контроль:*

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Контроль змістових модулів: відповідь на теоретичне питання, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять та наявність мінімальної кількості балів за 1-5 теми 1 змістового модулю – 18 балів. Для допуску до контролю змістового модуля 2 необхідна відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять та наявність мінімальної кількості балів за темами 6-10 2 змістового модулю – 24 бали.

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий диференційований залік.

Умови допуску до семестрового контролю: відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:**Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:**

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	6	3	тестування
		3	усна відповідь
Тема 2.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 3.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 4.	6	3	тестування
		3	усна відповідь
Тема 5.	6	3	тестування
		3	усна відповідь
Всього балів за змістовий модуль 1:		30	
Змістовий модуль 2			
Тема 6.	10	4	тестування
		6	усна відповідь
Тема 7.	10	4	тестування
		3	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
Тема 8	5	2	тестування
		1,5	усна відповідь
		1,5	вирішення ситуаційних завдань
Тема 9	5	2	тестування
		1,5	усна відповідь
		1,5	вирішення ситуаційних завдань
Тема 10.	10	4	тестування
		3	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
Всього балів за змістовий модуль 2:		40	

Всього балів за модуль:	70	
--------------------------------	-----------	--

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Максимальна кількість балів
тестування	29
відповіді на теоретичні питання	28
вирішення ситуаційних завдань	13
Всього балів:	70

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
тестування	4	10
письмова відповідь на теоретичне питання	3	
вирішення ситуаційних завдань	3	
<i>Змістовий модуль 2</i>		
тестування	8	20
письмова відповідь на теоретичне питання	6	
вирішення ситуаційних завдань	6	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		<i>30</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають теоретичні питання та тестові завдання з теми 3.

під час контролю змістового модуля 2: білети до змістового модуля 2 включають розрахункові завдання з теми 10.

Шкала оцінювання семестрового диференційованого заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, чотирибальна («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») диференційована шкала (для семестрового диференційованого заліку) та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
1-34	F	

15. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних заняттях, контролю змістових модулів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітнього компонента здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітнього компонента. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітнього компонента (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітнього компонента, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітньої компоненти можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Халмурадов, Батир Данатарович. Медицина надзвичайних ситуацій [Текст] : підручник / Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянський, 2017. - 208 с. 2. Військово-польова терапія [Текст] : підруч. [для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (ф-тів) післядиплом. освіти] / Г. В. Осьодло [та ін.] ; за ред. Г. В. Осьодло, А. В. Верба, 2017. - 622 с. 3. Перша медична (екстрена) допомога з елементами тактичної медицини на догоспітальному етапі в умовах надзвичайних ситуацій [Текст] : навч. посіб. для студ. мед. (фармац.) коледжів, училищ та ін-тів медсестринства / В. С. Тарасюк [та ін.] ; за ред. проф. В. С. Тарасюка, 2017. - 368 с. 4. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів [Текст] : [навч. посіб.] / М. І. Бадюк [та ін.] ; за ред. М. І. Бадюка, 2018. - 204 с. 5. Синдром тривалого стискання: причини, клінічні ознаки, алгоритм надання домедичної допомоги в умовах мирного та воєнного часу [Електронний ресурс] : метод. рек. для організації самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спец. 226 Фармація, промислова фармація, 227 Терапія та реабілітація, 224 Технології медичної діагностики та лікування / С. Ю. Штриголь [та ін.], 2024. - 24 с. 6. Підручник тактичної бойової допомоги потерпілим [Текст] : підручник / авт. вступу Ф. Бетлер ; пер. К. Трінус ; ред. К. Трінус, 2024. - 124 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини [Текст] : стандарт підготов. І- СТ-3, [затв. наказом Центру операт. стандартів і методики підготов. ЗС України від 26.02.2015 № 17]/ МО України, 2015. - 148 с. 2. Військово-медична підготовка [Текст] : підруч. для мед. (фармац.) ВНЗ України І-IV рівнів акредитації / М. І. Бадюк [та ін.] ; за ред. М. І. Бадюка, 2015. - 482 с. (Введено оглавление). 3. Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї) [Текст] : стандарт підготов., [затв. наказом дир. Військ.-мед. департаменту МО України від 31.08.2015 р. № 64] / МО України, 2015. - 416 с 4. Перша долікарська допомога : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / І.В. Кіреєв, О.О. Рябова, Н.В. Жаботинська та ін. ; за ред. І.В.

	Кіресва. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016.— 208 с. 5. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – Київ. – 2016 – 400 с. 6. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Рощина. – Київ. Юстон. – 2016. – 212 с. 7. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : Навчальний посібник для підготовки фахівців першого (освітньо-професійного) рівня, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (1 курс) (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. – Київ : ІДУЦЗ, 2018. – 216 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Халмурадов Б. Д. Медицина надзвичайних ситуацій [текст] підручник / Б.Д.Халмурадов, П.Б.Волянський – К. : Центр учбової літератури, 2016.–208 с. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : https://shron1.chtyvo.org.ua/Khalmuradov_Batyr/Medytsyna_nadzvychainykh_sytuatsii.pdf 2. Тактична медицина. [Електронний ресурс] : – Режим доступу https://sprotyvg7.com.ua/documents/taktichna-meditsina 3. НФаУ. Дистанційне навчання [Електронний ресурс] / Національний Фармацевтичний Університет. – Режим доступу : http://pharmel.kharkiv.edu/ 4. Сайт кафедри фармакології та клінічної фармації https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/ 5. Бібліотека НФаУ: https://lib.nuph.edu.ua/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=5425

17. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти:

Технічне забезпечення: комп'ютер персональний Системний блок VT Computers ЦПУ INTEL Pentium G4400 для тестування; проєктор Sanyo PROxtraX для демонстрації мультимедійних презентацій; багатофункціональні пристрої; робот-тренажер "ТАРАС-М М1К" - манекен + індикація дій на грудях + програма для підключення до комп'ютера; робот-тренажер "ТАРАС-М Т4К" -торс + індикація дій на грудях + програма для підключення до комп'ютера; пульсоксиметри ; джуги-турнікети; пакет перев'язувальний першої допомогиз однією подушечкою («ізраїльський бандаж»); назофарінгеальний повітропровід; орофарінгеальний повітропровід; муляж «голова»; апарат штучної вентиляції легень з ручним приводом БІОМЕД багаторазовий; фіксатор шиї ФШ-03; шина фіксуєча (формуєвальна) Ф-01; бинт еластичний.

Програмне забезпечення: Набір сервісів для організації онлайн та дистанційного навчання – Google Workspace for Education Standard, тип ліцензії – free license for education, безстрокова. Програма для організації відео конференцій ZOOM, тип ліцензії – free license for education на 1 рік з можливістю продовження. Модульне об'єктноорієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE 3.9.8 тип ліцензії - Open Source.